Viduramžių radinių aptikta tik velėnos sluoksnyje ir ūkinėse duobėse. Matyt, šioje vietoje būta sodybos, kurios šeimininkas gamino žalvarinius papuošalus, dirbo šaltkalvio darbus. Rasta žiestos keramikos, puoštos horizantalių juostų, bangelių, įkaitų ornamentu. Ji sudaro apie 18% visos keramikos. Įvairiuose plotuose aptikta žalvario žaliavos, spalvotųjų metalų varveklių, papuošalų laužo, žalvarinė pasaginė segė pastorintais galais, apskrita plokštinė segė, žalvariniai ir sidabriniai pintiniai žiedai bei žalvariniai žiedai paplatinta priekine dalimi, amuletas apkaustytas geležimi, miniatiūrinis akmeninis kirvelis, stiklo šukelės, žalvarinių simbolinių raktų fragmentai. Plote Nr.5 surastas sunykęs, apdegęs 49x14x12 mm dydžio, 17.907 g svorio trikampio sidabrinio lydinio gabalas. Iš geležinių dirbinių, be neaiškių fragmentų, įvairių strypelių, apkalėlių, peilių nuolaužų, paminėtina 19 cilindrinių spynų ir jų dalių. Plote Nr.5, ūkinėje duobėje, aptiktas spynų lobis - 8 dviejų tipų korpusai ir 1 spynos mechanizmas. Tyrinėjimai parodė, kad ši vieta įėjo į viduramžių miesto Pajautos slėnyje teritoriją.

Algimantas Merkevičius (VU)

STANAIČIŲ KAPINYNO TYRINĖJIMAI 1991M.

VU Archeologijos ir etnologijos katedros ekspedicija 1991 m. tęsė archeologinius tyrinėjimus Stanaičių kapinyne (Vilkaviškio raj., Kybartų apyl.), pradėtus 1983m. MMT (žr. ATL 1982 ir 1983 metais. V.,1984. P.79-80) ir tęstus VULIK 1989m. (žr. ATL 1988 ir 1989 metais. V.,1990. P. 83-85). Kapinynas yra apie 0,6 km į vakarus nuo kelio Kybartai- Stanaičiai, dešiniajame Lieponos upelio krante, smėlio kalvoje. Kalvos vakarinėje dalyje, šalia 1989m. atidengto ploto, ištirtas 52 m^2 (5x10m) dydžio plotas su 2 m^2

išpjova rytiniame ploto krašte. Dalis ploto paviršiaus apie 1982m. buvo nustumta buldozeriu, anksčiau apardyta kasant smėlį.

Tirtame plote rastas 51 titnaginis dirbinys, iš kurių 41 nuoskala, 1 retušuota nuoskala, 1 skaldytinio likutis, 4 skeltės, 3 skelčių dalys, 1 skeltė su darbo žymėmis (radinių paskirtį nustatė V.Juodagalvis). Tirtame plote rasta nedidelė puodo šukė, puošta virveliniu ornamentu. Remiantis minėtais radiniais, galima daryti prielaidą, kad minėtoje kalvelės dalyje buvo II tūkst. pr. Kr. pirmosios pusės gyvenvietė, kurios kultūrinis sluoksnis sunaikintas įrengiant kapinyną ir dirbant kitus žemės darbus.

Rasti 6 sunykę neaiškaus laikotarpio ir paskirties geležinių dirbinių fragmentai, taip pat 5 nedidelės, susilydžiusios neaiškių žalvarinių dirbinių dalys. Aptiktos dvi vaikiškos žalvarinės ornamentuotos juostinės, pusapvalio pjūvio lankeliu II a. antrosios pusės apyrankės.

Tirtame plote buvo 5 degintiniai kapai: trys gana gerai išlikę. Dviejuose, sudegintų mirusiųjų kaulai buvo supilti į urnas, o viename - į 25 cm skersmens ir 20 cm gylio duobutę. Urnos grublėtu ir lygiu paviršiumi (kol urnos nebaigtos restauruoti, jų tikslūs matmenys nenustatyti). Du kapai buvo labiau suardyti. Be to, beveik visame plote rasta pavienių degintų kaulų ir keramikos iš suardytų kapų. Ypač įspūdinga buvo didelė, iki 0,5 m aukščio ir apie 0,4 m skersmens urna, pilna sudegintų žmonių kaulų (ji šiuo metu restauruojama). Urnos dugne aptiktas neapdirbto titnago gabalas ir trys gerokai sunykusių geležinių dirbinių dalys. Vienas apardytas degintinis kapas su urnos liekanomis rastas 2m į šiaurę nuo 1983m. tirtojo ploto, žemės paviršiuje.

Kapai datuojami I tūkst. pr. Kr. pabaiga - m.e. pradžia.